

چینه نگاری زیستی نهشته‌های پرمین میانی در برش ارم (جنوب شهرستان نکا) بر مبنای فرامینفرا

۱- سید محمود حسینی نژاد، عضو هیات علمی دانشکده علوم زمین، دانشگاه دامغان، صندوق پستی ۳۶۷۱۶۴۱۱۶۷

E-mail: hosseininejad@du.ac.ir.com

۲- حمیده نوروزپور، عضو هیات علمی گروه زمین شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه پیام نور، صندوق پستی ۳۶۹۷-۱۹۳۹۵ تهران، ایران.

E-mail: Hamidehnooroozpour@yahoo.com

چکیده

در این پژوهش نهشته‌های پرمین میانی برش ارم واقع در جنوب شهرستان نکا، از دیدگاه بایواستراتیگرافی مطالعه گردیده است. این توالی رسوبی با ضخامت ۱۴۰ متر از آهک‌های خاکستری و تیره رنگ و زیست‌زاد متوسط تا ضخیم لایه پرفسیل تشکیل شده است. این نهشته‌ها که هم‌ارز سازند روته می‌باشد با ناپیوستگی هم‌شیب بر روی سازند دورود و در زیر سازند نسن قرار گرفته است. مطالعه فرامینفرا منجر به تعیین ۳ بیوزون به شرح زیر گردید:

- 1) *Minojapanella* sp.– *Schubertella* sp. *Assemblage zone*
- 2) *Yangchienia haydeni* – *dunbarulasimplex* *Assemblage zone*
- 3) *Paraglobivalvulina mira* – *Codonofusiella* sp. *Assemblage Zone*

میکروفسیل‌های سازند روته و بیوزون‌های مربوط، سن مرگابین تا میدین را برای آن در منطقه ارم تعیین می‌نمایند. مقایسه سازند روته در برش ارم با رخنمون‌های دیگری از سازند روته در سراسر ایران نشان می‌دهد که این رخنمون‌ها از نظر محتوای فسیلی خصوصاً روزنبران غیرفوزولینیدی شباهت زیادی با هم دارند.

کلیدواژه‌ها: چینه نگاری زیستی، نهشته‌های پرمین میانی، فرامینفرا

Biostratigraphy of Middle Permian deposits of the Eram section (South of Neka) based on foraminifera

Seyyed Mohamood Hoseininezhad, Hamideh Noroozpour

1- PhD of Biostratigraphy and Paleontology, Department of Geology, Faculty of Science, Damghan University, hoseininezhad@yahoo.com

2- PhD of Biostratigraphy and Paleontology, Department of Geology, Faculty of Science, Payame Noor University (PNU), Hamidehnooroozpour@yahoo.com

Abstract

In this investigation, Middle Permian deposits of the Eram section (South Neka city) have been studied as a point of view of biostratigraphy. This interval with the thickness of about 140 m consists of gray to dark gray medium to thick-bedded fossiliferous limestone. These deposits which is equivalent to Ruteh Formation is unconformably overlies the Doroud Formation and underlain by the Nesen Formation. Based on foraminifera 3 biozones have been identified in the studied interval including:

- 1) *Minojapanella* sp.– *Schubertella* sp. *Assemblage zone*
- 2) *Yangchienia haydeni* – *dunbarulasimplex* *Assemblage zone*
- 3) *Paraglobivalvulina mira* – *Codonofusiella* sp. *Assemblage Zone*

According to microfossils and biozones, the age of the studied interval is suggested Murgabian to Middian in the Eram Section. The comparison between the Ruteh Formation of the Eram Section to the other surface section of this formation in Iran indicates that the fossil content of this outcrop especially non-fusulinid foraminifera are similar.

Keywords: Biostratigraphy, Middle Permian, foraminifer

مقدمه

گسترش جغرافیایی نهشته‌های پرمین ایران بسیار زیاد بوده و این باور وجود دارد که در زمان کربونیفر پایانی یا پرمین پیشین، با آرام گرفتن رخدادهای زمین‌ساختی هرسی‌نین و فرونشینی زمین، شرایط لازم برای پیشروی گسترده دریا فراهم آمده است؛ به گونه‌ای که بسیاری از فرابوم‌های قدیمی با دریای کم‌ژرفا و پیشرونده پرمین پوشیده شده و سنگ‌های پرمین را می‌توان بر روی ردیف‌های گوناگون کربونیفر، دونین، سیلورین، اردوئین و کامبرین مشاهده نمود. در این زون، سه واحد سنگ‌چینه‌ای به نام‌های سازند دورود (در زیر)، روته (در وسط) و نسن (در بالا) معرف توالی‌های پرمین است. این سازندها هر یک به تنهایی یک چرخه رسوبی کامل است که میان دو سطح فرسایشی جای دارند. در بین سه سازند یاد شده سازند روته بیشترین رخنمون را دارد و چنین استنباط می‌شود که در زمان رسوبگذاری این سازند، دریای پرمین بیشترین گسترش را داشته است (آقباتی، ۱۳۸۵). سازند روته به عنوان دومین چرخه رسوبی پرمین البرز - آذربایجان، در سال ۱۹۶۳، توسط آسرتو، در دره روته مطالعه و معرفی شده است. این پژوهش با هدف مطالعه و معرفی فرامینیفرهای سازند روته در منطقه ارم، تعیین بایوزون‌ها و سن سازند آن در این ناحیه انجام گردیده است.

موقعیت جغرافیایی و راه‌های ارتباطی منطقه

ارتفاعات ۲۴۰۰ متری ارم در منطقه (جنوب شهرستان نکا)، از توابع روستای آکرد در نواحی جنوبی هزار جریب و دهستان استخرپشت بوده و در غرب روستای ارم واقع شده است. این منطقه در چهارگوش کیاسر، بخشی از شمال زون البرز شرقی قرار داشته و موقعیت جغرافیایی آن $28^{\circ}25'36''$ عرض شمالی و $53^{\circ}36'42''$ طول شرقی است. دسترسی به محدوده مورد نظر از طریق جاده آسفالت‌دماغان - ساری - نکا - استخرپشت - دوراهی سیکا، ارم - روستای سیکا - امامزاده یحیی - ارم بطول مجموع (۱۱۲ کیلومتر) امکان‌پذیر است. بعلاوه از طریق جاده دماغان - کیاسر - دیدو - وناجم - به جدم - ورن - امامزاده یحیی - کفرات نیز امکان پذیر می‌باشد (شکل ۱).